

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHAN QUANG MINH

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY THỰC HÀNH
NGHỀ LÁI XE Ô TÔ Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG
NGHỀ CÔNG NGHỆ VÀ NÔNG LÂM PHÚ THỌ
THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC THỰC HIỆN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHAN QUANG MINH

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY THỰC HÀNH
NGHỀ LÁI XE Ô TÔ Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG
NGHỀ CÔNG NGHỆ VÀ NÔNG LÂM PHÚ THỌ
THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC THỰC HIỆN**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. PHAN HỮU THAM

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Phan Hữu Tham.

Các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình khoa học nào khác.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2015
Học viên

Phan Quang Minh

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tác giả được sự hướng dẫn tận tình của quý thầy giáo, cô giáo; được sự quan tâm tạo điều kiện của cơ quan; sự động viên, giúp đỡ nhiệt tình của đồng nghiệp, bạn bè và gia đình.

Với lòng kính trọng và tình cảm chân thành, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến lãnh đạo; các phòng, khoa chuyên môn; quý thầy, cô giáo và Hội đồng khoa học Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

Đặc biệt, tôi xin cảm ơn TS. Phan Hữu Tham, người hướng dẫn đề tài khoa học, đã tận tình giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo trong Ban Giám hiệu, Trung tâm Đào tạo lái xe; các thầy, cô là trưởng, phó các phòng, khoa, tổ bộ môn; giáo viên và HV của Trường Cao đẳng nghề Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ đã tạo điều kiện thuận lợi, giúp đỡ tôi trong việc cung cấp số liệu, trong quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Xin bày tỏ tình cảm chân thành, lòng biết ơn đến gia đình, đồng nghiệp, bạn bè đã giúp đỡ, động viên, khích lệ tôi trong quá trình hoàn thành luận văn.

Mặc dù, tác giả đã có nhiều cố gắng để hoàn thành đề tài này nhưng không tránh khỏi những thiếu sót. Với mong muốn đề tài được góp phần vào sự phát triển đào tạo nghề lái xe ô tô cụ thể là dạy thực hành nghề lái xe tại Trung tâm Đào tạo lái xe - Trường Cao đẳng nghề Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ theo tiệp cận năng lực thực hiện, vì vậy tôi rất kính mong nhận được sự đóng góp ý kiến của quý thầy cô giáo và đồng nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2015
Học viên

Phan Quang Minh

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Những cụm từ viết tắt trong luận văn.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các biểu đồ, sơ đồ.....	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Câu trúc luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY THỰC HÀNH NGHỀ LÁI XE Ô TÔ Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC THỰC HIỆN	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	9
1.2.1. Quản lý.....	9
1.2.2. Nghề và đào tạo nghề	11
1.2.3. Dạy thực hành nghề lái xe ô tô	13
1.2.4. Năng lực.....	16
1.2.5. Năng lực thực hiện:	16
1.2.6. Quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe theo tiếp cận năng lực thực hiện	18
1.3. Một số vấn đề lý luận về đào tạo nghề	18
1.3.1. Mục tiêu đào tạo nghề	18

1.3.2. Nội dung đào tạo nghề.....	19
1.3.3. Phương pháp đào tạo nghề	20
1.3.4. Hình thức đào tạo nghề.....	21
1.4. Một số vấn đề lý luận về đào tạo nghề lái xe ô tô	22
1.4.1. Mục tiêu đào tạo nghề lái xe.....	22
1.4.2. Nội dung, chương trình đào tạo nghề lái xe	22
1.4.3. Yêu cầu đối với đào tạo nghề lái xe	32
1.4.4. Các quy định về đào tạo nghề lái xe.....	32
1.5. Một số vấn đề lý luận về quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe ô tô....	34
1.5.1. Xây dựng kế hoạch dạy thực hành nghề lái xe theo tiếp cận năng lực thực hiện	34
1.5.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe ô tô theo tiếp cận năng lực thực hiện của giáo viên	34
1.5.3. Quản lý hoạt động học thực hành nghề lái xe của học viên.....	37
1.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý HĐDTH nghề lái xe	37
1.6.1. Yếu tố khách quan	37
1.6.2. Yếu tố chủ quan.....	38
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	39

Chương 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY THỰC HÀNH NGHỀ LÁI XE Ô TÔ Ở TRUNG TÂM ĐÀO TẠO LÁI XE TRƯỜNG CĐN CÔNG NGHỆ & NÔNG LÂM PHÚ THỌ THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC THỰC HIỆN

2.1. Giới thiệu về Trường Cao đẳng nghề Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ ..	40
2.1.1. Thông tin chung về Trường CĐN Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ	40
2.1.2. Thực trạng Trung tâm đào tạo lái xe ô tô của trường CĐN Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ	48
2.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe ở Trung tâm ĐTLX-Trường CĐN Công Nghệ & Nông lâm Phú Thọ	56
2.2.1. Quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe của GV	58
2.2.2. Quản lý hoạt động học thực hành nghề lái xe của học viên.....	64

2.2.3. Quản lý cơ sở vật chất, xe ô tô tập lái, trang thiết bị dạy thực hành lái xe	68
2.3. Nguyên nhân ảnh hưởng đến thực trạng trên	69
2.3.1. Nguyên nhân khách quan	69
2.3.2. Nguyên nhân chủ quan	70
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2	72
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY THỰC HÀNH NGHỀ LÁI XE Ở TRUNG TÂM ĐTLX - TRƯỜNG CĐN CÔNG NGHỆ & NÔNG LÂM PHÚ THỌ THEO TIẾP CẬN NĂNG LỰC THỰC HIỆN	73
3.1. Định hướng và các nguyên tắc đề xuất các biện pháp	73
3.1.1. Định hướng đề xuất	73
3.1.2. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	75
3.2. Một số biện pháp quản lý hoạt động dạy thực hành nghề lái xe theo tiếp cận năng lực thực hiện.....	76
3.2.1. Tăng cường quản lý nề nếp dạy thực hành nghề lái xe	76
3.2.2. Quản lý đổi mới phương pháp dạy thực hành nghề lái xe theo tiếp cận năng lực thực hiện	82
3.2.3. Tổ chức hoạt động học tập ngoài giờ chính khóa cho HV học thực hành nghề lái xe	86
3.2.4. Tăng cường đầu tư và nâng cao hiệu quả sử dụng cơ sở vật chất, xe ô tô tập lái, trang thiết bị dạy thực hành nghề lái xe	88
3.3. Mối quan hệ của các biện pháp	90
3.4. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi	91
3.4.1. Quy trình khảo nghiệm	91
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm.....	91
TIÊU KẾT CHƯƠNG 3	94
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	95
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	99
PHỤ LỤC	

NHỮNG CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

BP	: Biện pháp
CB	: Cán bộ
CBQL	: Cán bộ quản lý Dạy học
CĐN	: Cao đẳng nghề
CĐNCN&NLPT	: Cao đẳng nghề Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ
CNH- HĐH	: Công nghiệp hoá- hiện đại hoá
CNV	: Công nhân viên
CSVC	: Cơ sở vật chất
DH	: Dạy học
ĐTLX	: Đào tạo lái xe
GD	: Giáo dục
GDĐT	: Giáo dục - đào tạo
GPLX	: Giấy phép lái xe
GV	: Giáo viên
HĐĐT	: Hoạt động đào tạo
HĐDTH	: Hoạt động dạy thực hành
HĐGD	: Hoạt động giáo dục
HV	: Học viên
KĐCLDH	: Kiểm định chất lượng dạy học
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
NN&TH	: Ngoại ngữ và tin học
PPDTH	: Phương pháp dạy thực hành
QL	: Quản lý
QLGD	: Quản lý giáo dục
TBDTH	: Thiết bị dạy thực hành.
TVHN&VL	: Trung tâm tư vấn học nghề và việc làm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Đánh giá CBQL, GV và HV về mức độ thực hiện các nội dung quản lý tại Trung tâm ĐTLX	56
Bảng 2.2. Nhận thức của CBQL và GV về thực hiện các biện pháp Quản lý nề nếp dạy thực hành nghề lái xe ô tô	58
Bảng 2.3. Tình hình thực hiện thời gian lên lớp và cung đường dạy thực hành lái xe của GV.....	60
Bảng 2.4. Nhận thức của CBQL và GV về thực hiện các biện pháp quản lý đổi mới PPDTH, (với $1 \leq \bar{X} \leq 3$ điểm), n = 30	62
Bảng 2.5. Nhận thức của CBQL và GV về thực hiện các biện pháp QL HĐDTH với ($1 \leq \bar{X} \leq 3$ điểm), n = 30	65
Bảng 2.6. Nhận thức của HV về thực hiện các BPQL hoạt động học thực hành lái xe, với ($1 \leq \bar{X} \leq 3$ điểm), n = 40.....	66
Bảng 2.7. Nhận thức của CBQL và GV về thực hiện các BPQL CSVC, xe ô tô tập lái, trang TBDTH, với ($1 \leq \bar{X} \leq 3$), n = 30.....	68
Bảng 3.1. Tổng hợp đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các BP tăng cường QL HĐDTH nghề lái xe ở Trung tâm ĐTLX, với n=20.....	91
Bảng 3.2. Tổng hợp đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các BP đề xuất, với $1 \leq \bar{X} \leq 3$, n = 20	92

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ VÀ SƠ ĐỒ

Biểu đồ:

Biểu đồ 2.1. Số liệu tổng kết về số lượng, trình độ và thâm niên giảng dạy nghề lái xe của CB, GV tính đến hết năm 2014	51
Biểu đồ 2.2. Số lượng học viên học lái xe ô tô	52
Biểu đồ 2.3. Tỷ lệ thi đỗ sau mỗi khóa học	54
Biểu đồ 2.4. Tương quan giữa mức độ nhận thức và mức độ thực hiện các biện pháp quản lý nề nếp dạy thực hành nghề lái xe	60
Biểu đồ 2.5. Tương quan giữa mức độ nhận thức và mức độ thực hiện các BPQL đổi mới PPDTH nghề lái xe.....	64
Biểu đồ 2.6. Tương quan giữa mức độ nhận thức và mức độ thực hiện các BP QL hoạt động học thực hành lái xe của HV	66
Biểu đồ 2.7. Tương quan giữa nhận thức về tầm quan trọng và mức độ thực hiện các BPQL CSVC, xe ô tô tập lái, trang TBDTH nghề lái xe.....	69
Biểu đồ 3.1. Tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của các BP tăng cường QL HĐDTH ở Trung tâm DTLX	93

Sơ đồ:

Sơ đồ 2.1. Bộ máy tổ chức Trường CĐN Công nghệ và Nông lâm Phú Thọ	47
Sơ đồ 2.2. Cơ cấu tổ chức của Trung tâm đào tạo lái xe	49